

Sergio Chejfec

ESCRIPTOR

“El caminant té alguna cosa d’amfibi: flota, navega per la geografia on es mou”

Sergio Chejfec (Buenos Aires, 1956) és un dels autors més sòlids i singulars de la literatura llatinoamericana actual. Dilluns comença a Vilafranca la ruta de presentacions per l'Estat espanyol de “La experiencia dramática”, una novel·la, l'onzena, de Chejfec i la tercera que publica Candaya, que ja ha despertat gran expectació i ha encès els elogis entre la crítica i els lectors. L'acte tindrà lloc a l'Agrícola, a les vuit del vespre, i comptarà amb la presentació del gelidenc Jordi Llavina, recent guanyador del Premi Crítica Nacional en català.

A les seves novel·les sempre apareix un personatge que camina. Per què aquesta figura recurrent del caminant?

Estem acostumats a pensar en passejos, caminades recreatives, contemplatives, meditatives, exploratòries..., però també són caminants els vagabunds, els fugitius, els trastocats i els solitaris. Els pobres i marginats caminen diferent i per diferents llocs que els més acomodats i integrats. És molt coneguda l'anècdota de Bob Dylan quan un veí d'un suburbi de New Jersey el va denunciar per caminar durant la nit. El van detenir i el van alliberar quan van comprovar la seva identitat. Per mi, el caminant té alguna cosa d'amfibi: flota, navega per la geografia on es mou, atrau mirades de sospita o curiositat, i amb cada mirada reafirma la seva subjectivitat. Com si es dilatés i contragués alternativament, com un cor.

A “La experiencia dramática” els passeigs del protagonista són compartits amb un segon personatge. Què hi aporta Rose a la forma i al contingut de la novel·la?

En realitat la mirada del narrador no acompanya només Fèlix. També acompanya Rose, tot i que menys. Les meves novel·les tenen en general una mica de teatre: es descriu el que passa, s'explica obliquament, no de forma directa. I sent així, el millor correlat que trobo és que mentre *Mis dos mundos* seria una mena de soliloqui, *L'experiència dramática* tendeix a mostrar un diàleg escènic. Ahora, Rose i Fèlix per moments es complementen com una parella de comedians: ella, la histriònica i extravertida, ell, l'hieràtic i tortuós.

En l'obra es narra un diàleg però sobretot es representa la impossibilitat de comunicació. Era aquesta la intenció?

El que passa és que en la comunicació, fins i tot en el cas que sigui ideal, apareixen zones fosques d'ocultació o incredulitat. Una comunicació del tot transparent seria insulsa.

Comenti breument aquells “motius” que, en algun moment, es desprenen de la seva novel·la, com la memòria.

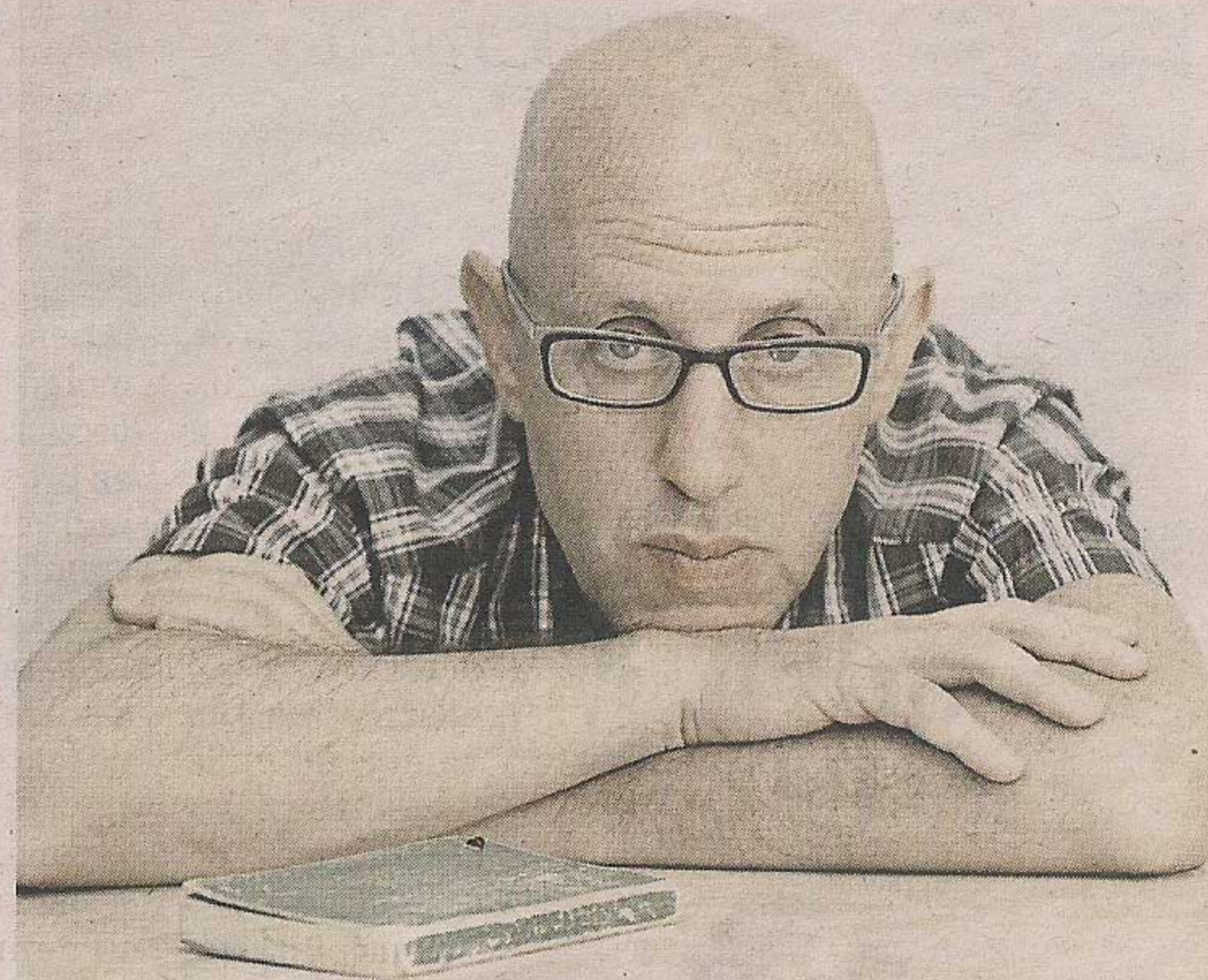
Crec que des de l'aparició de les màquines, l'evolució del treball i de la comunicació es van accelerar. Cada vegada més l'engranatge econòmic vincula la memòria amb el passat en termes de modes de consum. La nostàlgia es disfressa de necessitats insatisfetes per reviure articles i hàbits oblidats, que només l'enaltiment mercantilitzat del passat justifica. Per això m'agrada plantejar la memòria i el nostre vincle amb el passat com a problema, com una zona no transparent, ni completament sorprenent ni completament decebedora.

La bellesa desolada dels barris postindustrials.

No hi ha lloc de naturalesa silvestre en veritat. En gran mesura a causa que la idea de naturalesa s'ha convertit en una construcció ideològica que té diferents graduacions d'artificialitat. Per això m'agrada descriure aquests espais en què la ciutat sembla en fatal remissió. Els nuclis urbans o industrials on es veuen ruïnes que semblen pertànyer a una civilització arrasada i lliurada al treball lent de la intempèrie.

El desarrelament i el desconcert que defineix al protagonista...

La gent no és com es presenta en algunes novel·les. Crec que estem més confusos del que suposem pel desconcert o el dubte. M'agrada quan les novel·les ofereixen una mena de realitat disgregada, perquè així presentada em sembla més real que la realitat formatada per les narracions habituals

del cinema o la televisió. Una realitat feta de partícules i tensions minúscules que desestabilitzen el nostre pretès lloc al món.

La reflexió, també present a “Mis dos mundos”, de com les noves formes de comunicació tecnològica (en aquest cas Google Maps) estan alterant la nostra percepció del món.

L'aspecte per a mi més incitant, un cop meravellat davant les possibilitats pràctiques oferides per cada un dels nous dispositius o formats, és veure'ls com a articuladors d'una nova sensibilitat. La nostra forma de vincular circumstàncies i records ha canviat amb les correlacions oferides per Internet, per exemple, el mateix passa amb la relació que establím amb el territori a partir dels mapes digitals. M'agrada prendre aquests formats tecnològics a la manera de *leit-motivs* variables, perquè trobo en ells possibilitats literàries que altres coses no ofereixen.